

VEČERNIK

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 169

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 8, tel. 280
TELEFON LJUBLJANA: 46-91

Maribor, ponedeljek 29. julija 1940

NAROČNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tujca 30 din.
POŠTNI ČEKOVNI RACUN: 11.400

Cena
din 1.—

Napad na Anglijo še ta teden?

Iz raznih virov napovedujejo o pripravah za odločilni spopad med Nemci, Italijani in Angleži - Angleži imajo vojni načrt štirih razdobij, od defenzive pri sedanjem napadu do ofenzive z izkrcanjem na kontinentu

BASEL, 29. julija. ZPV. Po vesteh iz Berlina je v Nemčiji sedaj zmagalo prepričanje, da se more spor med državama osi in Veliko Britanijo rešiti samo z orožjem na bojiščih. Vsi znaki kažejo, da se bo zaradi tega pričel že tekom tega tedna dolgo napovedovani napad na Anglijo, obenem z njim pa tudi italijanski napad na angleške posesti v Afriki. Uvod v napad na Anglijo bo tvorila ogromna letalska akcija, ki bo zavzela tak obseg, kakršnega zgodovina letalskih napadov in spopadov doslej še ni poznala. Ta napad bo veljal zlasti tudi angleški mornarici. Prav tako bodo izvršili tudi italijanski letalski oddelki koncentrični napad na angleško sredozemsko brodovje in na pomorska oporišča.

Nemški ukrepi v Franciji

BASEL, 29. julija. ZPV. Švicarski listi poročajo iz Francije, da so nemška okupacijska oblastva včeraj zjutraj izdala ukaz za ustavitev celokupnega civilnega železniškega in cestnega prometa v zasedeni in nezasedeni Franciji. Do kdaj bo promet ustavljen, ni znano. Ustavljeno je s tem tudi vprašanje beguncev v domače kraje v zasedeni Franciji. Iz tega nemškega ukrepa sklepajo v Franciji, da izvršujejo Nemci zadnje priprave za napovedani napad na Anglijo. Italijanski listi pa ta napad odkrito napovedujejo in pravijo, da se bo začela obenem z napadom na Anglijo tudi italijanska ofen-

ziva proti Egiptu, Sudanu, Somaliji in Keniji.

LONDON, 29. julija. Reuter. V zvezi s povečano letalsko aktivnostjo nad Anglijo, je nemška okupacijska oblast včeraj prepovedala vsak osebni promet med zasedeno in nezasedeno Francijo. Zasedena Francija je bila razdeljena na 5 strateških področij, kjer je ves promet stavljen pod najstrožjo kontrolo, oziroma sploh ustavljen. Razen tega je bilo poslanih na ozemlje nezasedene Francije nad sto tisoč vojnih ujetnikov, verjetno zaradi pomanjkajja prehranjevalnih možnosti v zasedenem delu Francije.

Štirje angleški načrti

LONDON, 29. julija. Reuter. Včeraj je inspiciral obrambene naprave v južni Angliji vojni minister Eden. V poučenih krogih so prepričani, da bo Nemčija takoj po uraditvi perečih vprašanj na jugovzhodu Evrope, prešla v napad na An-

glijo. S pravkar zaključenimi razgovori ministrov balkanskih držav v Sclnogradu in v Rimu je smatrali konsolidiranje Balkana v smislu nemških načrtov v glavnem za končano. Angleški protinačrt proti nemškemu bilskovitemu napadu na

Anglijo pa je tudi že končan. Razlikovati je treba pri tem štiri dobe: 1. dobo obrambe, za katero je vse preškrbljeno; 2. dobo poostrove blokade proti Nemčiji in Italiji; 3. dobo odstranitve vseh poskusov protiblokade; 4. prehod v ofenzivo na kontinent. Dasi je poslednji načrt naravno največja tajnost, pa se govori, da bi imel angleški protinačrt slediti z dveh strani. S severa v izkrcanjem na kontinentu, verjetno v Franciji, ter z juga, po onesposobljenju italijanskega brodovja; z izkrcanjem na jugu kontinenta, verjetno v Italiji.

Sovjetsko mnenje

MOSKVA, 29. julija. DNB. Sovjetski vojni list »Krasnaja zvezda« prinaša članek o nemških letalskih napadih na angleška oporišča. V članku so tudi prikazani zadnji italijanski uspehi v Afriki. List meni, da predstavljajo nemški letalski napadi glasnik odločilnega spopada z Veliko Britanijo, ki je odklonila ponujeno roko za mir. Istočasno razvija Italija veliko letalsko aktivnost na Sredozemskem morju in v vzhodni Afriki. Medtem ko Nemčija zaostruje zračno blokado Anglije, paralizira Italija angleške zračne sile v Sredozemlju, ob Rdečem morju in v Indijskem oceanu. Na kraju pravi list, da je po vstopu Italije v vojni zadnje čase vojaško sodelovanje med obema državama zelo pojačeno.

Mnenje turškega generala

CARIGRAD, 29. julija. Stefani. General Erkiel piše o eventualnem izkrcanju nemških čet na Angleškem in pravi, da mnogi verujejo, da je Nemčija odločila svoj napad na Veliko Britanijo zato, ker je sama prepričana o neuspehu takšnega podviga. Vsi ti, ki tako mislijo, nimajo pravega pregleda o stvari. Odlašanje ni drugo kakor sistematična priprava, kakršne poznamo v bližnji preteklosti že več. Nemško letalstvo je močnejše. Svoječas so tudi govorili angleški strokovnjaki, da je nemogoče nemško izkrcanje na Norveškem. Zgodilo se je nasprotno. Angleži niso mogli izkrcavanja preprečiti.

Angleški ukrepi

LISBONA, 29. julija. DNB. V svojem strahu pred nemškimi napadi izdajajo Angleži ukrepe, kakršni so bili uporabljeni doslej samo v kolonijah za udušitev domačinskih nemirov, posebno v Palestini. V vsem obrežnem ozemlju od Waha do Southenda je v širini osmih kilometrov razglašena zopora za izhod. Zopora se pričinja uro pred sončnim zahodom in neha uro po sončnem vzhodu. »Svoboda«, za katero se Angleži baje bojujejo, postaja torej vedno privlačnejša.

ANGLEŠKI NAPADI NA FRANCIJO

LONDON, 29. julija. Reuter. Letalsko ministrstvo je objavilo, da so letala RAF v teku zadnjih noči bombardirala pristaniške naprave in bencinske rafinerije v severozapadni Franciji: Nantes, St. Nazaire in Cherbourg. Zlasti tu so nastale v bencinskih skladiščih strahovite eksplozije. Zgorelo je samo v Cherbourgu 142.000 ton bencina. Bombardiranje je tu trajalo nad 1 uro.

BOJI NAD MALTO

MALTA, 29. jul. Reuter. Pri obrambi Malte so bila včeraj sestreljena tri italijanska letala po lovcih, četrti pa je sestrelili protiletalsko topništvo.

ITALIJANSKI NAPAD NA ADEN

ADEN, 29. jul. Reuter. O priliki včerajšnjega letalskega napada na Aden je bila neka trgovska ladja v zunanjem pristanišču ležje poškodovano.

Na bojiščih postaja živahnnejše

Iz zadnjih vojnih poročil je mogoče ugotoviti, da se bojna aktivnost stopnjuje, posebno v zraku — Italijanski uspeh v Sudanu

NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 29. julija. DNB. Nemško vrhovno vojno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo: Kljub še nadalje slabemu vremenu se je našim letalcem posrečilo potopiti v Kanalu in ob vzhodni angleški obali 7000 tonsko pomožno križarko, 5000 tonsko trgovsko ladjo in dva rušilca. Poškodovala pa so enega rušilca in dve trgovski ladji. Dalje so naša letala bombardirala letališče v Cornwallu in pristanišče v Swanseaju. Angleška letala so v svojih nočnih poletih nad Nemčijo odvrгла samo nekaj bomb, ki pa niso napravile škode. Nad Kanalom je bilo sestreljenih 5 sovražnih letal, mi pa smo izgubili dve. Neko naše letalo Rdečega križa je bilo sestreljeno v trenutku, ko je hotelo rešiti posadko drugega sestreljenega letala.

ITALIJANSKA POROČILA

RIM, 29. julija. Stefani. Uradno je bilo včeraj objavljeno, da so italijanske čete zavzele trdnjavo Kurmuk v angleškem Sudanu. Trdnjavo so zavzele italijanske kolonialne čete v nočnem napadu. Kurmuk je bil ponovno bombardiran iz zraka in močno poškodovan. V trdnjavi so imeli Angleži skladišča vojnega materiala in veliko vojaško taborišče.

RIM, 29. julija. Stefani. Včerajšnje uradno vojno poročilo pravi: Naša letala so bombardirala pomorsko oporišče v Aleksandriji. V severni Afriki so se končale naše operacije z uspehom, posebno na mejo Kirenajke, kjer so doživele angleške blindirane formacije velik neuspeh. Zaplenili smo 4 blindirane avtomobile in ujeti več vojakov, med njimi tudi nekega

častnika. V vzhodnem delu Sredozemskega morja so izvršila naša letala več uspešnih napadov na angleške pomorske ednice. V vzhodni Afriki so se naše čete uspešno upirale sovražni premoči pri Bumbadi. Italijanske čete so prešle v protinačrt, sovražnika pregnale in mu povzročile velike izgube.

NOVI NEMŠKI BOMBNIKI

LONDON, 29. julija. Reuter. Tekom včerajšnjega dne so se zračni napadi na angleške obale in na Anglijo samo pomnožili. Samo včeraj popoldne se je nad Kanalom pojavilo nad 70 nemških letal. Nemci so poslali v boj nova letala. Ker so uvideli, da relativno počasni težki bombniki ne opravijo svojih nalog, kakor željeno, so medtem preuredili svoje lovce v bombnike, ki imajo seveda mnogo večjo brzino. Tako so preuredili lovška letala Messerschmidt 109 v bombnike. Ti so se včeraj prvič pojavili kot bombniki na angleškem nebu. Vkljub novosti se je britanski lovec posrečilo sestreliti devet takih Messerschmidtov. Lastne izgube znašajo 2 letala. Kombiniranemu odporu lovskih letal in protiletalske obrambe se je posrečilo sovražna letala odvrti, ne da bi imela uspeha.

NAPADI NA ANGLIJO

LONDON, 29. julija. Reuter. Letalsko ministrstvo in ministrstvo za deželno varnost davi objavljata, da so bila nemška letala tekom noči nad velikim številom grofil. Bombardiranje je povzročilo nekaj škode na hišah. Človeških žrtev ni bilo. Zlasti Wales je doživel sinoči svoj največji letalski napad v tej vojni.

ANGLEŠKI LETALSKI NAPADI

LONDON, 29. julija. Reuter. Letalsko ministrstvo je sinoči objavilo, da so se bombni napadi nad Nemčijo tekom predvčerajšnje in včerajšnje noči nadaljevali. Predvčerajšnjim so bili izvršeni uspešni napadi na letalsko tovarno Goti v Cassele, na Essen, Dortmund, Syst, Borkum, Kasterode in na 14 letališč. Naslednjo noč so bili izvršeni bombni napadi na letališča v Belgiji in Holandiji, na bencinske rafinerije v Hamburgu, Bremenu, Wilhelmshafenu ter na 8 letališč v Nemčiji. Na Norveškem so letala tipa Hudson-Lochheed poškodovala eno transportno ladjo, drugo pa potopila.

Anglija poostri blokado Evrope

RIM, 29. julija. Stefani. Kakor poročajo listi, je Anglija sklenila raztegniti pomorsko blokado tudi na Španijo in Portugalsko, češ da ti dve nevtralni državi dobavljata Nemčiji surovine, ki jih uvažata iz čezmorskih držav. Rimska »Tribuna« pravi s tem v zvezi, da bi to pomenilo odkrito kršitev mednarodnega prava, kar bi imelo težke politične posledice, dočim Anglija sama od tega ne bi imela nobene stvarne koristi. Vojne ladje Velike Britanije niso več sposobne kontrolirati morskobalo ob Biskajskega zaliva do Norveške. Švicarske informacije pa pravijo, da poostritev blokade Evrope, ki je bila nameravana že za pretekli teden, zato še ni bila tudi dejansko izvedena, ker še niso gotove angleške tehnične priprave, ki so za to poostritev

potrebne. Poostritev bi se izražala posebno v blokiranju Španije in najstrožjem nadzorstvu nad vsem uvozom v nevtralne države.

DALADIER V ZAPORU

ŽENEVA, 29. julija. Stefani. Po vesteh iz Marseillea je bil v Maroku v francoski Severni Afriki prijet blišči ministrski predsednik Daladier in tudi že pepeljan preko Marseillea v Francijo. Obenem so bile v Maroku aretirane še tri druge francoske politične osebnosti.

ŽENEVA, 29. julija. DNB. V prihodnjih dneh bo na dnevnem redu vprašanje krivcev za vojno odnosno katastrofo Francije. Gisti javljajo, da bo francoska vlada objavila spisek vseh oseb, ki bodo prišla pred izredno sodišče.

Konec posvetov v Solnogradu

Dosežen je bil sporazum o mirni rešitvi medsebojnih sporov med Bolgarijo, Romunijo, Madžarsko in Slovaško — Podrobnosti o reviziji mej bodo določene sporazumno, izvedba pa bo izvršena šele po vojni

BERN, 29. julija. ZPV. S sobotnim sprejemom bolgarskega ministrskega predsednika Filova in zunanjega ministra Popova ter včerajšnjim sprejemom slovaškega prezidenta Tise, ministrskega predsednika Tuke in zunanjega ministra Durčanskega, so bila solnograško-berchtesgadenska posvetovanja nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa in državnega vodje ter kancelarja Adolfa Hitlerja z zastopniki Madžarske, Romunije, Bolgarije in Slovaške končana. Uradna poročila ne navajajo nobenih podrobnosti, zanesljive informacije pa govore, da ni bilo v Solnogradu in Berchtesgadnu še nobenih dokončnih sklepov glede nove teritorialne razmejitve na evropskem jugovzhodu. Ustvarjeni so bili samo temelji za sporazumno ureditev vseh spornih teritorialnih in drugih vprašanj. Nemčiji in Italiji je šlo sedaj v glavnem za to, da se preprečijo vsa nasprotstva na tem ozemlju in da se posebno izključi možnost oboroženih konfliktov v času, ko bosta sili osi zaposleni z napadom na Anglijo in njene posesti onstran morij. To je tudi v interesu preskrbovanja Nemčije in Italije s petrolejem, surovinami in življenjskimi potrebščinami s tega področja Evrope.

Po informacijah iz Berlina je bilo v Solnogradu, odnosno v Berchtesgadnu sklenjeno, da se bodo vsa medsebojna sporna vprašanja uredila med prizadetimi državami mirno in sporazumno, in sicer

tako, da se z novo rešitvijo ne bodo ustvarjali novi revizionizmi. Zato bodo morale popustiti tudi one države, ki so zahtevale prej daljnosežnejše revizije. To sta glavno Madžarska in Bolgarija. Pričakovati je torej treba, da se bodo sedaj lskale platforme za dvostranske sporazume med Madžarsko in Romunijo, Romunijo in Bolgarijo in Madžarsko in Slovaško. Revizija sama naj bi se dokončno določila pozneje na skupni konferenci z Nemčijo in Italijo, izvedla pa šele po končani vojni. Izgleda, da je vendar bil že dosežen uspeh v tem, da sta se Madžarska in Bolgarija odpovedali pretiranim zahtevam. Madžarska se bo zadovoljila le z delom Transilvanije, Bolgarija pa z južno Dobrudžo.

V zvezi s tem sta se razširili tudi dve zelo važni novi vesti. Prva govori o tem, da bo morala Madžarska odstopiti Podkarpatsko Rusijo Sovjetski zvezi, ki jo smatra za rusko nacionalno ozemlje. Druga pa pravi, da bi se Slovaška združila z Madžarsko kot federalizirana enota.

ANGLEŠKE INFORMACIJE

LONDON, 29. julija. Reuter. Balkanski razgovori so končani. Dolej o vsebini teh razgovorov ni bilo mogoče izvedeti nikakih podrobnosti. Toliko pa je mogoče reči, da je bilo vprašanje izvedbe teritorialnih revizij odločeno za čas po žetvi. Pravitako je gotovo, da je bila določena popolna vključitev podonavskega

in balkanskega področja v osovinski gospodarski sistem. Včeraj je nemški radio napovedal daljnosežni načrt o intenzifikaciji poljedelske proizvodnje na Balkanu v smislu potreb nemškega gospodarstva. Tako prejme v ta namen samo Romunija 50.000 plugov in 1000 traktorjev.

ROMUNSKI KOMENTARJI

BUKAREŠTA, 29. julija. Stefani. Vsi listi posvečajo članke potovanju romunskih državnikov in njih sestanku z Mussolinijem in Cianom. Objavljajo fotografije o sestankih v Nemčiji ter pravijo, da imajo sile osi skupne interese glede obdržanja miru na jugovzhodu Evrope. Ti interesi so tako politične kakor gospodarske narave, sedanja pogajanja pa izredno važna, ker so v zvezi s splošnim položajem v Evropi. Polslužbeni list »Romania« pravi, da je bil glavni cilj sestanka, doseči soglasje v vprašanih, ki so bila sporna. Dosežen je sporazum tudi glede nadaljnega sodelovanja.

BUKAREŠTA, 29. julija. Reuter. Romunski kralj Karol II. je včeraj sprejel ministrskega predsednika in zunanjega ministra v avdienco, čim sta se vrnila iz Italije.

BOLGARSKO MNENJE

SOFIJA, 29. jul. DNB. Bolgarski tisk se v svojih komentarjih obširno bavi s pogajanja v Solnogradu ter pravi, da hoče Nemčija na vsak način ohraniti mir na jugovzhodu Evrope.

Važni sklepi panameriške konference

Zedinjene države so dosegle, da bodo izvedeni vsi njihovi načrti

HAVANA, 29. julija. Reuter. Včeraj je bil na panameriški konferenci dosežen kompletan sporazum v vseh glavnih točkah. Besedilo definitivnega sporazuma bo sestavljeno danes. 1. Sprejet je bil skupni obrambni načrt vseh 21 ameriških republik proti napadu od zunaj. 2. Razglasitev skupnega upravljanja nad ameriškim posestvi onih evropskih držav, ki bi jih bilo smatrati za ogrožene; 3. poostreno nadzorstvo na ddelovanjem tujih diplomatskih in konzularnih predstavnikov in nad delovanjem tujih trgovskih zastopnikov; 4. skupno gospodarsko nastopanje na zunaj. S tem v zvezi pišejo »New York Times«, da je končno tudi Argentina pristala na vse te točke. Zlasti poudarja list, da se raztegnitev skupnega ameriškega nadzorstva ne nanaša na britanske posesti vključno odsotnosti ene največjih sil na zahodni polobli, Kanade, od konference, kajti Velika Britanija ni ogrožena.

HAVANA, 29. jul. Reuter. Včeraj je bil na panameriški konferenci sprejet sklep, po katerem se ustanovi za primer nevarnosti napada na ameriški kontinent, posebna panameriška komisija, ki bo vodila

glavno skrb za strateško varnost zahodne poloble.

NEW YORK, 29. julija. Globereuter. Radiogram. Današnji ameriški listi zmagoslavno podčrtujejo zmago USA na panameriški konferenci v Havani. »New York Herald Tribune« podčrtuje, da bo to imele dalekosežne posledice tudi na razvoj sedanje vojne v Evropi. »New York Times« naglašajo osebno zmago prezidenta Roosevelta. ~~Pri tem je izpostavljeno, da~~

MOSKVA, 29. julija. Tass. Moskovska »Pravda« posveča svoj uvodnik panameriški konferenci in položaju USA na zahodni polobli. Takole ga ocenjuje: Panameriška konferenca se vrši natanko na obletnico prvega takega sestanka pred 50 leti. Razen tega se vrši ta konferenca danes pod posebnimi okolnostmi: nikoli se še nobena panameriška konferenca ni sestala v vojnem času, kakor sedaj, ko so glavni gospodarski tekmeči v Južni Ameriki zaradi vojne drugod s tega kontinenta odsotni.

Njihov vpliv se je v Južni Ameriki zelo zmanjšal. Zelo razvita prekomorska trgovina z vsemi v vojni udeležimi državami, je praktično prenehala. Nastalo je

ogromno nakopičenje blaga, ki ga države latinske Amerike sedaj nikamor ne morejo oddati. V tem trenutku je bila sklicana panameriška konferenca o Havani ter so USA nastopile kot edini kupec vsega tega blaga. USA so ponudile ugodne cene za blago, čigar cena je rapidno padala. Tež izkušnjava se države Južne Amerike niso mogle upreti, Roosevelt bo torej mogel svoj načrt glede latinske Amerike v celoti izvesti zaradi monopolističnega položaja trgovine USA v Južni Ameriki. Edino Argentina kot ena izmed največjih južnoameriških držav, je kazala napram tem načrtom USA vsaj nekaj odpora, toda ta odpor bodo verjetno znale USA kesneje in za kulisami odstraniti. (Op. ur.: Med tem je prišla vest, da je tudi Argentina svoj odpor opustila.) Pri tem je interesantno podčrtati, da so plasirale USA 40% svojega investicijskega kapitala v tujini, v države Južne Amerike. USA bodo sedaj absorbirala vso trgovino latinske Amerike, ki je bila sicer usmerjena v Evropo in na Japonsko. USA so znale izrabiti najugodnejši čas za svojo veliko ofenzivo napram latinski Ameriki.

Na vrsti je Podkarpatska Rusija

NEW YORK, 29. julija. Ass. Press. Tukajšnji listi objavljajo vest, da je treba pričakovati že v prihodnjih dneh sovjetski poziv Madžarski za ureditev vprašanja Podkarpatske Rusije. Sovjetska zveza bo zahtevala odstopev te pokrajine, ni pa še znano, ali jo bodo Rusi zasedli takoj, ali šele pozneje. Verjetno je, da se bo to zgodilo takoj. Vest iz Rima, da

bosta povabljeni v ta namen madžarski ministrski predsednik grof Teleki in zunanji minister grof Csáky v Moskvo, se ne zdi verjetna, ker bo Moskva uredila to vprašanje potom enostavne diplomatske note. Vlada v Budimpešti je baje že dobila iz Berlina in Rima nasvet, naj se sovjetskim zahtevam ne upira, da ne bi zaradi tega nastali novi konflikti.

Izjava nemškega ujetnika

BERLIN, 29. julija. DNB. Nemški letalski podnadnik, ki je bil od strani Francozov ujet, je opisal sotrudniku DNB svoje doživljanje. Med drugim je dejal: »Od 11. do 24. ure so me hoteli štirje francoski častniki s pretnjami prisiliti, da govorim. Nastavili so mi revolver na glavo in mi večkrat zapretili, da me bodo ubili. Hoteli so vedeti o tehnikah naših strojev, o načinu signalizacije in razme-

stitvi naših čet. Naslednjega dne so me znova zaslišali. Peš so me gonili dolgo pot. Nudili so mi vino, žganje in cigarete ter me skušali na prijateljski način pridobiti, toda nisem odgovoril. Zaprli so me zatrti dni v temnico. Nato je neki častnik poslal tri Marokance nadme. V zadnjem trenutku me je rešil neki drug francoski častnik. Cel dan sem imel na rokah okove, ki so mi jih ob novem za-

slišanju odvzeli. S korobačem so me hoteli prisiliti k izdajstvu, vpili so, da je Hitler svinja in me spet vtaknili za šest dni v ječo. V taborišče je potem prišlo še več sto Nemcev. Spravili so nas v konjski hlev. Nemški strmoglavci so napadli taborišče, zato so nas naložili na neki trgovinski parnik, da bi nas prepegljali v Anglijo. Lakota in žeja nas je mučila. Hoteli so, da bi govoril po radiu ter izdal našo frekvenco. Ko sem molčal, so z najgršimi psovkami napadali nemški narod in njega vodjo. Gnali so me v klet in pretepli. Dne 5. julija je prišla ob 2. zjutraj mimo nemška pehota in nas rešila.«

ANGLEŠKI PROTEST V BUKAREŠTI
LONDON, 29. julija. Reuter. Britanska vlada je včeraj v Bukarešti vložila oster protest proti celemu nizu dejanj in ukrepov, ki prizadevajo britanske interese. Pri vsem tem pa upošteva britanska vlada izjemno delikatni položaj, v katerega je zašla Romunija.

MACDONALDOVA IZJAVA

LONDON, 29. julija. Reuter. Minister za narodno zdravje Macdonald je včeraj izjavil, da utegne biti avgust nevaren mesec. Ako doleslej London še ni bil bombardiran, še ni rečeno, da ne bo posledaj SMER JAPONSKE ZUNANJE POLITIKE

TOKIO, 29. julija. DNB. »Ašaki Šimbun« piše o smernicah nove zunanje politike in pravi, da je ta zelo jasna. Japonska, prvi list, se mora čimbolj oddaljiti od Velike Britanije in USA ter se približati državam osi Rim—Berlin.

VSEINDIJSKI KONGRES ZA OBRAMBO INDIJE

KALKUTA, 29. julija. Reuter. Vseindijski kongres, ki je zasedal zaradi določitve stališča Stranke napram Vel. Britaniji oziroma vojni, je včeraj soglasno sprejel resolucijo, po kateri je pristal na sodelovanje z britanskimi oblastvi pri obrambi Indije pod gotovimi pogoji.

AMERIŠKA VOJAŠKA OBVEZNOST

WASHINGTON, 29. julija. Reuter. Novi zakonski predlog, ki pravkar pasira vsa zakonodajna telesa, predvideva vojaško obveznost treh pozivov. Prvi poziv obsega letnike med 21. in 30. letom, drugi poziv letnike od 31. do 45., tretji poziv letnike med 18. in 21. in med 45. in 60. letom.

ARETACIJE ANGLEŽEV NA JAPONSKEM

TOKIO, 29. julija. Reuter. Japonska vlada je včeraj dala aretirati enajst britanskih državljanov, pretežno zastopnikov angleške industrije in trgovine. Med aretiranimi je tudi kapitan James, zastopnik angleške industrije na Japonskem. Japonske oblasti ne dajejo pojasnila o vzroku aretacij. Angleška vlada studira ukrepe, ki jih bo storila.

VROČINSKI VAL

NEW YORK, 29. julija. DNB. Strahovit vročinski val, ki traja že več tednov, še ni odnehal. V severnih državah je kazal termometer 100 stopinj Fahrenheita. V New Yorku je bilo samo včeraj 15 žrtev vročine. Zaradi sončarice je v zadnjih sedmih dneh umrlo 550 oseb. Vročinski val se bliža tudi Evropi.

BUKAREŠTA, 29. julija. DNB. Včeraj je bil v Romuniji najtoplejši letošnji dan. Termometer je kazal 49 stopinj na soncu. Sinoči so bile po vsej Romuniji hude nevihte, ki so napravile veliko škodo. Bilo je več ljudskih žrtev. Na mnogih krajih so se utrgali oblaki.

NAŠA DELEGACIJA V ANKARI

ANKARA, 29. julija. Stefani. Davi je sem prispela jugoslovanska trgovinska delegacija.

POLET »UKRAJINE«

MOSKVA, 29. julija. TASS. V zvezi s poletom letal »Ukrajine« je bilo izdano poročilo, v katerem se javlja, da so vremenske prilike za polet nepovoljne. Zaradi megle in močnega vetra je moralo letalo porabiti velike količine bencina. Zato so oblastva nadaljnji polet ustavila. Letalo se je nepoškodovano spustilo pri Isakovu. Ženska posadka se zelo dobro počuti.

ZAHVALA ZA VOJNE ZBIRKE

LONDON, 29. julija. Reuter. Minister za letalsko produkcijo lord Beaverbrook se je sinoči na radiu zahvalil britanski javnosti ter oni v kolonijah, ki je zbrala skupno pol milijarde dinarjev (nad dva milijona funtov) za nabavo lovskih letal. Minister je obenem povabil javnost naj priredi sedaj enako zbirko za bombnike.

Borza, Curih, 29. julija. Devize: Beograd 10, London 17.50, Newyork 4.40, Milan 22.20, Berlin 175%.

Mariborska napoved. Malo oblačno, stanovitno in toplejše vreme. Včeraj najvišja temperatura 19.6, danes najnižja 11.8, opoldne 19.0 C. Padavin od včerajšnjega deža 18.7 mm.

MARTIN KOJC

avtor »Učbenika življenja« nekoliko dni v Mariboru. — Sprejema dnevno v hotelu »MARIBORSKI DVOR« od 16.—18. in po dogovoru. Kojčev novi načrt življenja nudi vsakomur uspehe, zdravje, srečo, duševni mir in zadovoljstvo. — Informacije brezplačno.

Maribor

Srednješolci na delovnem taboru pri Sv. Križu

Mladina se dobro zaveda, da je nositeljica narodne bodočnosti in se že zdaj pripravljala na svoje bodoče delo za narod in domovino. Zato so srednješolci pohiteli med zapuščene Kobance na delovni tabor, ki ga organizira »Počitniška zveza« na I. drž. real. gimnaziji v Mariboru. Dobro se mladina zaveda, da more le z delom kmetu resnično koristiti, da se mu le pri delu resnično približa in ga tako v prijateljskem pomenku utrdi v nacionalnem mišljenju. Kmet vidi, da le ni čisto zapuščen, da ima mladina smisel zanj in v tem je glavna naloga

delovnega tabora.

Pri svojem prizadevanju srednješolci marsikje niso našli na potrebno razumevanje, kar je seveda njihovo mladostno vnetje precej potlačilo. Kljub temu pa se je zbralo 15 fantov, ki so pod vodstvom g. prof. Ravnikarja odšli na Sv. Križ na Kozjaku, kjer sedaj vsak dan pomagajo pri kmečkem delu, ali pa popravljajo po hudournikih razdejane ceste. Ob tej priliki se srednješolci najlepše zahvaljujejo tistim, ki so s svojimi podporami omogočili uresničenje te misli in pripomogli, da so se srednješolci

v tako lepem številu lahko odzvali klicu Križanov, ki so jih že lani povabili, ko so taborili na Gradišču.

Taborjani so se hitro uživali in udomačili in po večerih prihaja toliko kmetov prosit za njihovo pomoč, da bi lahko bilo še enkrat toliko fantov v taboru in še bi jih bilo premalo. Zvečer počivajo taborjani po celodnevem delu na »Tolzeljevem vrhu«, kjer skupno s kmeti prepevajo naše lepe narodne pesmi, občudujejo krasno naravo in morje migljajočih luči v dolini.

Diven razgled od Sv. Križa na Kozjaku

Sv. Križ na Kozjaku — svojčas tako priljubljena izletna točka Mariborčanov — letos doslovno rečeno »praznuje«. Zelo redki so letošnji izletniki, kar velja zlasti za naše slovenske ljubitelje obmejnih vršacev. Za to odtujitev izletnega prometa je dvoje vzrokov. Prvi je, da si večina izletnikov dela strahove zaradi svetovnega položaja. Pa je ta skrb čisto odveč. Sv. Križ je še popolnoma prost kakor je bil vse dotlej. Legitimacija pa je danes vsepovsod neizogibno potrebna. Navadno pa na tej poti (preko Vrban ali pa čez Kamnico) nihče ne vpraša po legitimaciji — kar še posebno velja za večje družbe. Le ker je danes legitimacija potrebna vsepovsod, se naj vzame tudi za ta izlet s seboj. Na drugem vzroku pa nosijo s Svetokrižani vred sokrivdo vsi, ki imajo opravka s tujskim prometom. Gre namreč za užitek razgleda. Izgovor, da Sv. Križ sam na sebi ne nudi nobenega posebnega razgleda, je upravičen. Temu je vač kriva njegova zemljepisna lega. Kot genzdece med vejami je Sv. Križ naseljen na sedlu med gozdnatimi hribi. Toda že pot sama do tja — posebno preko Vrban ali čez Kamnico — nudi izletniku ves čas obsešen razgled na Maribor in na zapadno-vzhodno ozemlje treh držav. Sv. Križ s svojo njabljiško okolico pa ima naravnost diven razgled na vse strani, izvzemši na jug, kjer je daljnovid zastrt s — Pohor-

jem. Izmed številnih takih razgledišč, oddaljenih 10—20 minut od ene ali druge obel gostiln (Verdonik in »Kočevar«), so posebno tri zelo hvaležne, in sicer: Lepa gora (po domače »Gara«); Tujzlov

Sama še 5 dni

je do izida

posebne številke

»Večernika«, ki bo izšla 3. avgusta 1940. Oddajte oglase in članke takoj ...

hrib in Petnikov grič. Ob drugi priliki se z njimi tudi na tem mestu pobliže seznanimo. Izletnikom se priporoča, da si že dopoldne ogledajo enega ali drugega ali pa (če pridejo že zgodaj na Sv. Križ) kar oba slednje imenovana, po kosilu pa, ozir. ob povratku kar mimogrede si lahko ogledajo Lepo goro, kjer se kurijo najlepši Ciril-Methodovi kresovi. Tudi bi bilo priporočljivo, če si obe gostilni sami nabavita primerne napise in skrbita za kažipot, dokler ne bo izvedena tudi markacija. Torej, dajmo jo na Sv. Križ!

m Z državnega tožilstva. Prvi državni tožilec g. dr. Matko Zorjan je nastopil redni dopust. V njegovi odsotnosti ga bo nadomeščal drž. tožilec g. F. Sever.

m Za sodnega pripravnika je imenovan v Mariboru dr. Valter Pipan.

m Nova pošta na Pohorju bo pričela 4. avgusta poslovati v krajevnem dostavnem okolišu v območju Poštarskega doma.

m Ogenj v krojaški delavnici. Včeraj je v zgodnjih jutranjih urah pričelo goreti v delavnici krojaškega mojstra Henrika Farteka v Dravski ulici 3. Na pomoč so prihitali sosede, ki so ogenj pogasili ter preprečili večji požar. Ogenj je nastal zaradi električnega likalnika, ki ni bil odklopljen. Skode je okoli 1000 din.

m Z zidarskega odra je padel in st ubil 55 letni delavec Karl Pozival iz Rošpoha. Pri padcu v globino 3 m si je zlomil lobanjo in kmalu po prevozu v bolnišnico izdihnil.

m Kolesarjeva nesreča. Na strmem klanecu pod Merdavsovo gostilno na Koroški cesti je trčil v mostno ograjo zidar Franc Sebek, ki se je na kolesu vračal v Selnico ob Dravi. Zidar je dobil hude poškodbe na glavi tako, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Veliko cerkveno slavlje pri Sv. Magdaleni

Letošnje cerkveno prošenje zaščitnice župnijske cerkve sv. Marije Magdale ne se je na izredno slovesen način proslavilo. Na posebno željo domačega duhovništva se je cerkveno prošenje združilo z novo mašo bogoslovca domačina, Franceta Fekonje, čigar oče je krojaški mojster v kaznišnici. Ves od lani izdatno povečani Cerkevni trg je bil v zelenju, slavalokih in zastavah. Vrh glavnega vhoda (nad novim stopniščem) je novomašnika pozdravil pozdramni napis. Drugi napis je bil nad glavnim cerkvenim vhodom. Pred vhodom v župnišče pa je bil tretji napis.

Nova maša se je vršila na prostem. Žal, da je prejšnje slabo vreme zelo omejilo posebne v ta namen določene pri-

prave. Vendar pa se je služba božja nemoteno izvršila. Slavnostno pridigo je imel stolni in mestni župnik msgr U m e k. Navzočih je bilo tudi več drugih duhovnikov in poleg številnih vabljenecv seveda tudi novomašnikov starši in sorodniki. Popoldne je bila v navzočnosti številnega občinstva vesela, nedolžna zabava, za katero je posebno skrbel vedno hudomušni g. kurat Z a v a d l a f. Po večernicali se je novomašnik odšel profi Gornji Radgoni, kjer bo prihodnje nedeljo tako rekoč že druga nova maša, odnosno se še le tu — kjer je rodbina Fekonja doma — vrši ona običajna novomašniška slovesnost, h kateri je vabljenih baje 400 udeležencev. S prvo Fekonjovo novo mašo pa so se le postavili naši vrli Magdalenci.

VISOKO NARASLA DRAVA

Ves dan preko nedelje se je opazalo vidno naraščanje umazane Drave. Že jutraj na vse zgodaj so naši obdravski ribiči skušali rešiti svoje obrežne naprave, ki pa so — v kolikor niso bile dovolj trdne — splavale po vodi. Moralo je biti torej še v soboto preko noči v zgornjem teku Drave še več deževja kakor pri nas, kar se je opazilo tudi po različnih predmetih, ki jih je voda prinašala s seboj. Tudi danes jutraj še ni bilo opaziti upadanja vode.

PRESKRBA INDUSTRIJE Z GORIVOM

Mestno poglavarstvo v Mariboru opozarja vsa industrijska podjetja, trgovce z gorivom ter privatnike, da se preskrbijo s potrebnimi količinami goriva do 1. oktobra 1940, ker je v teh mesecih železnica najmanj obremenjena s prevozom drugih transportov.

Inspekcija zemaljske odbrane ministrstva vojske in mornarice polaga veliko važnost na to, da se industrijska in trgovska podjetja, kakor tudi privatniki preskrbijo pravočasno z zadostno količino goriva za zimo.

m Nočna lekarniška služba: od 27. julija do vključno 2. avgusta lekarna »Pri Zamorcu«, Gosposka ulica 12, tel. 28-12; lekarna »Pri Angelu varihu«, Aleksandrova cesta 33, tel. 22-13.

Izlet Sokola Maribor III na našo severno mejo

Minulo nedeljo je telovadeče članstvo Sokolskega društva Maribor III, Krčevina—Košaki priredilo izlet s tajnim ciljem. Ta izlet je bil zamišljen tako, da so bili udeleženci razdeljeni v dve skupini, in sicer v kolesarje ter pešce. Vsaka skupina je imela svojo določeno pot, vendar pa je bil skupni cilj isti.

Zbor izletnikov je bil na letnem telovadišču, kjer sta vodji skupin prejela od društvenega načelnika pismena navodila o poti. V teh navodilih je bilo označeno le, da je pot na raznih križiščih zaznamovana z zastavicami ter da se gotove informacije o poti dobe pri nekaterih posestnikih v raznih vaseh. Udeleženci so se podali na pot ob pol 6., držec se točno bismenih navodil. Pot kolesarjev, katerih je bilo 18, je vodila preko Sv. Miklavža—Zg. Dupleka—Sv. Barbare—Sv.

Mariete—Jarenine v Št. Ilj do Sokolskega doma. Pešci, katerih je bilo 10, pa so se odpravili z vlakom do Pesnice, od koder so šli peš preko Sp. Sv. Kungote dalje po vrhovih vinskih goric do Stare gore in od tod proti Št. Ilju, kjer so se nato pri Sokolskem domu sestali s kolesarji, ki so kmalu po njihovem prihodu privozili tja.

Po tem sestanku je bil na letnem telovadišču obmejne sokolske trdnjave v Št. Ilju zbor vseh izletnikov, nakar se jim je porazdelilo delo za dopoldne. Članice so pričele s pripravami za kuho, člani pa so urejevali ognjišča na letnem telovadišču. Ob 12. je bilo skupno kosilo, katerega so skuhale naše sestre in je vsem izletnikom prav prijetno teknilo. Po kosilu in opravljenem delu so se izletniki podali v Sokolski dom, kamor so

Popolnoma zadovoljni boste!...

Z NASO POSEBNO STEVILKO, ki bo izšla 3. avgusta. Za to oddajte članek ali oglas za Vaše podjetje čimprej!

PRED NOVIM SOLSKIM LETOM NA RAKIČANSKI BANOVINSKI KMETIJSKI SOLI

1. oktobra začne novo šolsko leto na banovinski kmetijski soli v Rakičanu. Učenci se na tem zavodu usposobijo tekom enoletne učne dobe v vseh kmetijskih panogah za delo na domačem gospodarstvu. Teoretični in praktični pouk je namenjen predvsem poljedelstvu, živinoreji, sadjarstvu in nekoliko tudi vinarstvu. Učenci stanujejo v zavodu, kjer imajo tudi vso oskrbo. Sprejmejo se samo nad 16 let, stari in ne starejši od 25 let, ki so dovršili ljudsko šolo z dobrim uspehom. Mesečna vzdrževalnina se določa po premoženjskih razmerah gojencev ter znaša od 50—300 din. Siromašnejši sinovi posestnikov naj zaprosijo za mesečno podporo pri pristojnih srezkih kmetijskih odborih. Prošnje z 10 din. kolkom sprejema ravnateljstvo najkasneje do 20. avgusta 1940 in jim je treba priložiti: 1. krstni list, 2. domovnico, 3. odpustnico ali zadnje šolsko spričevalo, 4. pravnostno spričevalo če ne stopijo v zavod naravnost iz kake druge šole, 5. obvezno izjavo staršev ali varuha (kolek 4 din), da bodo krili stroške šolanja, 6. obvezno izjavo staršev ali varuhov (banov. kolek 4 din), ki računajo na banovinsko ali kako drugo podporo iz javnih sredstev, da bo njihov sin odnosno varovaneec ostal pozneje na domačem posestvu, v nasprotnem slučaju pa vrnejo zavodu sprejete javne podpore, 7. davčno potrdilo o imovinskem stanju, o velikosti posestva in o višini neposrednih davkov pri vseh onih priložnostih, ki reflektirajo na znižanje vzdrževalnine.

m Tudi cene premoga bodo maksimirali. Po končanem maksimiranju cen za drv., se peča urad za kontrolo cen tudi z mislijo maksimirati ceno premoga. Uredba bo v kratkem izdelana.

m Zaradi božjastnega napada je na Koroški cesti padla 65 letna Terezija Voh s Pobrežja in se močno poškodovala na tilniku. Nesrečna starka se zdravi v bolnišnici.

* S 1. avgustom se prične priljubljeni kabaretni programi v Veliki kavarni.

* Na splošno željo ostane znani grafolog F. T. KARMAH še nekaj dni v Mariboru ter sprejema obiske do 31. t. m.

Kino

* Grajski kino. Do vključno torška »Pesem zlatega zapada«. Edi Nelson, Jannet Mc. Donald. — V sredo »Marija Ilona«.

* Kino Union. Do vključno torška »Honolulu« zelo zanimivi in romantični doživljaji pomorskih letalcev. V glavni vlogi Wendy Barrie.

* Esplanade kino. Humoristična veseligr »Florentinski klobuk« z Heinz Rühmann-om. Sledi španski velefilm »Seviljski brivec«.

Pristojbine za brzojavke so se podražile

Poštno ministrstvo je s 1. avgustom povišalo pristojbine za brzojavke v notranjem prometu. Tako velja odslej za vsako navadno brzojavko beseda 1 dinar, najmanjši znesek za brzojavko pa znaša 10 din. Pristojbina za nujno brzojavko je dvojna, in sicer od besede 2 din, najmanjši znesek pa 20 din. Novinarske navadne brzojavke so za 50% cenejše kakor ostale.

Za odgovor je treba plačati besedo po dinarju, najmanjši znesek pa je 10 din. Za nujni odgovor beseda po 2 din, najmanjši znesek pa 20 din. Za izročitev in

dostavo brzojavke po telefonu znaša pristojbina 2 din pri brzojavki do 20 besed, za vsakih nadaljnjih 10 besed pa po 1 din. Za dostavo brzojavke podnevi znaša pristojbina za vsak začetni kilometer 10 din, ponoči pa 20 din. Za uporabo skrajšanega naslova pri brzojavki znaša pristojbina letno 300 din. Za pravico izročiti brzojavke na račun depozita znaša pristojbina 200 din letno ali 5% od vsote, ki se porabi mesečno. Za kreditiranje brzojavnih pristojbin je treba plačati letno 50 din. Za poročila o borznih tečajih in o vremenskih napovedih 200 din.

prišli tudi domači Sokoli in Sokolice in je v prijetni družabnosti ter ob prepevanju slovenskih pesmi kar preneglo mišnil vesel popoldan.

Prireditve tega izleta na severno mejo naše domovine je v vsakem pogledu prav dobro uspela, kar je v glavnem zasluha društvenega načelnika br. Heriča, ki si je zadal mnogo truda za celokupno organizacijo in skrbno pripravil pot. Zahvala za gostoljubnost pri sprejemu v Št. Ilju gre starosti tamošnjega Sokolskega društva br. Rogliču, g. komandirju orožniške postaje in gostilničarju g. Fisherju, lhotako pa velja zahvala vsem onim posestnikom v raznih vaseh, ki so na dan izleta postavili markacijske zastavice in dali izletnikom potrebne informacije.

Zanimivosti

Veliko oboroževanje pomorskih sil v Rusiji

Admiral Kuznecov: Sovjetsko brodovje najmočnejše na svetu - Lani 112, letos 168 novih ladij

Admiral Kuznecov je ob dnevu vojne mornarice SSSR naglasil, da je sovjetsko brodovje najmočnejše na svetu. Lani je bilo zgrajenih 112, letos bo na morju nadaljnjih 168 novih, najmodernejših vojnih ladij.

Po vsej sovjetski Rusiji so v nedeljo slavili dan vojne mornarice. Na velikem manifestacijskem zborovanju v Moskvi je govoril komisar za vojno mornarico, admiral Kuznecov ter med drugim naglasil: »Sovjetsko vojno brodovje se je v zadnjih letih tako povečalo, da svet

15-letnico dečje kolonije na Krimu so slavili pred dnevi. V tem času je prišlo na letovanje 300.000 otrok iz notranjosti Rusije. Kolonija se je stalno večala, lepe zgradbe so sprejele leta 1925, hkrati 300, letos pa že 5000 otrok.

100 let otroških vrtcev so praznovali v Nemčiji. Pedagog Friderik Fröbal je bil prvi, ki je spoznal važnost predšolske vzgoje dece ter ustanovil tudi poseben zavod za njih vzgojiteljice.

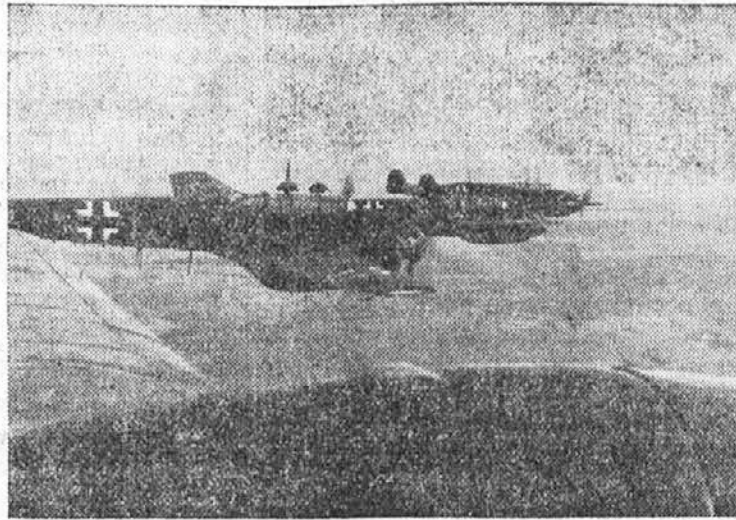
Avanture italijanskega pomorskega kapitana. Poveljnik parnika »Italia«, Giovanni Mirelli iz Trsta, se je kot slepi potnik vtihotapil na neko ameriško ladjo in srečno dospel iz Amerike v Španijo. Tu so mu konzularne oblasti preskrbele potne listine, nakar je z letalom odletel v Italijo.

o pravi moči sovjetske vojne mornarice nima niti pojma. Ladjedelnice so noč in dan s polno paro zaposlene ter spuščajo v morje najmodernejše vojne ladje. Leta 1939 je bilo zgrajenih 112 novih najmodernejših bojnih ladij vseh vrst, letos jih bo zgrajenih še nadaljnjih 168, pri čemer niso upoštevane podmornice, katerih število se je letos potrojilo. Vojno brodovje SSSR je daleč najmočnejše na svetu. Po osvojitvi Baltika in po razširjenju vpliva na Črnem morju je postala vloga vojne brodogradnje še mnogo važnejša. Vzhodno morje je danes rusko morje in tam bo

odslej prevladala sovjetska zastava. V »Večernaji Moskvi« je pomočnik mornariškega ministra Ignjatijev napisal: Sovjetske podmornice presegajo mornarico podmornic najmočnejše sile v tem pogledu na svetu. Pomorska aviacija Sovjetske unije predstavlja strahovito silo. Letos bo imela sovjetska vojna mornarica trikrat več ladij kakor jih je imela l. 1937.

V Ljepaji (Libavi), sovjetskem oporišču v Litvi, je bila v nedeljo velika pomorska parada.

Vsač dan čitamo o ogorčenih letalskih bojih med Angleži in Nemci nad Kanalom ter Italijani in Angleži nad Sredozemljem in v Afriki. Še zmerom je to tipanje za večji spopad, o katerem se ugiba, kdaj bo napočil. Na sliki vidimo skupino nemških težkih bombnikov, ki neso umičujoče bombe nad nasprotnikovo ozemlje.

Pradavne tajne azijske puščave Gobi

Znano je, da je že Sven Hedin odkril svetu mnoge tajne velike puščave v notranji Aziji, Gobi. Ameriški znanstveni zavodi so pa složno priredili pod vodstvom velikega prirodopisca Osborna moderno odpravo v puščavo. Na mnogih kamionih, traktorjih in s celo vrsto nosačev ter spremljevalcev je prodrli Osborne globoko v puščavo. Naletel je na ostanke starodavnega orožja in orožja, odkril je razvaline prebivališč, le človeških kosti ni bilo najti nikjer.

Na nekem kraju je naletela odprava

na kosti orjaških plazilcev, ki so že davno izumrli. Njih okamenela jajca so pričala, da je tod utripalo pradavno življenje še dolgo potem, ko je drugod po svetu ostalo le še pravljica. Pred milijoni let je ta gnezdišča dinozavrov zasula velika poplava peska. Puščava je bila tod že davno in se je v teku tisočletij še razširila.

Nedavno je neka ruska odprava odkrila ostanke starih bivališč človeka in izkopal iz groba več mumificiranih glav humskih poglavarjev.

Kaj pospravi človek v enem letu

V teku enega leta prespi človek ure, ki bi seštete znašale štiri mesece, za jed porabi 30 dni in noči časa. Če bi hotel naenkrat pojesti, kar spravi v enem letu v želodec, bi moral dva meseca neprestano žvečiti vsak dan, od 8. do 20. ure.

Življenjske potrebščine, ki jih pospra-

vi družina očeta, matere in njenega otroka, so po švicarski statistiki naslednje: cel vrt, nad 300 kg zelenjave, dve svinji, eno tele, več deset kokoši, nekaj puranov in rac, 600 jaje, 250 hlebov kruha ter mleka za 70 najboljših švicarskih krav.

Nova odkritja na Pilosu

Ameriški raziskovalci, ki izkopavajo starine v Grčiji, so na otoku Pilosu našli na ostanke ogromne palače iz minejskih časov. Sodijo, da gre za kraljevsko palačo dinastije, ki ji je pripadal starina Nestor, Homerjev opevani junak. Ta je bil kralj Pilosa in je z 90 ladjami odplul k Troji, da sodeluje v bojih.

Nestorova palača je imela izredno lego. Na jug se odpira lep pogled na Navarinški zaliv in Sphaterijo, na severu branijo poslopje pred vetrovi griči. Sredi palače je bil Megaron, našli so tudi sledove zidnih fresk. Ker so našli na ožgane zidove, je palača najbrž pogorela in se kasneje ni več sezidala.

Posebno dragocena so keramična dela, mnogi napisi na opekah iz najstarejše minejske dobe. Srečen slučaj je najdba dvojezičnega grškega napisa, ki služi kot ključ za razumevanje minejskega jezika. Tako se znanosti odpira pot v zgodovinsko proučevanje praprebivalcev Helade. Za svoj lastni jezik so uporabljali Grki tedanje dobe še drugo govorico.

Italijanski marmor

Italija ima več vrst marmorja v Toscani, Piemontu, Lombardiji, Benečiji, Pugliji, Kalabriji, na Sardiniji in Laciji. Pri 372 tvrdkah belega marmorja je zaposlenih 8000 delavcev, v kamnolomih pisanega marmorja dela 2232 ljudi. Pri oblikovanju alabastrovega kamna sodeluje 400 mojstrov. Italijanski marmor tekmuje v prvem redu na mednarodnem trgu, čeprav dobiva zadnje čase tekmece tudi pri nas. V normalnih prilikah izvažata Italija 200.000 ton marmorja v vrednosti 100 milijonov lir. Glavna tržišča so Anglija, Argentina, Francija in Britska Indija.

Filozof o ženskah

Veliki nemški filozof Leibnitz je zelo ljubil otroke. Kadar je le utegnil, je povabil na dom po pet do šest otrok in jih pogostil. Njegovo hrepenenje po družinskem življenju je bilo zelo veliko, ni pa imel sreče v izbiri boljših polovic. Šele v svojem 50. letu se je odločil za zakon. Neka mlada vdova se mu je zelo dopadla, prosil jo je za roko. Leibnitz pri tem naravno ni pomislil, da je sam že prišten samec in da za oči mlade ženske ni več sijajna partija. Ko mu je vdovica odgovorila, da ga prosi nekaj dni za premislek, se je takoj streznil. Prijel je za pero in odpisal, da se ne bo poročil. In res, ostal je do smrti samec.

Pravi rekorder v strojepisju je Frank Hugh iz USA. Čeprav je izgubil roko, se mu je posrečilo, da je z drugo roko prekosil v hitrosti na pisalnem stroju vse tekmece.

— Hudiča! Spet je kak prokleti idiot stopil na mojo brado...

Sergiusz Piasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

59 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

»Trenutno se moraš skriti, potem pa bomo videli! In veš, kako si ga obstreliš?«

»Pogodil sem ga v nogo!«

»Meril si v nogo, znabit pa si ga pogodil v trebuh. Jutri pojdem poizvedovati. Sedaj pa te skrivam v skednju. Poznam tak kraj... nedaleč odtod. Tam se lahko skrivaš, če bo treba tudi vse leto. Nihče te ne izzakne!«

Takoj sva odrinila. Na robu mesta sva prišla do velikega skednja. Zapahnjena je bila s težko klado. Ko sva jo odrinila, sva stopila na skedenj, nato pa spe zapahnila.

Na skednju je bilo toplo in tiho. Skedenj je bil zares velik in prostran. Vsevpred so ležale najrazličnejše stvari.

»Tu bi se mogel skriti cel bataljon vojakov. Niti vrag te tukaj ne najde. Toda nikar ne molj nosu iz skednja!«

Tako sva se ločila. In od tega trenutka pričnjam novo poglavje v mojem razburljivem in pestrem življenju.

Ne pozabi naročnine!

KRALJ MEJE

In ko nemo zabavo, pojdemo spet za mejo...

Iz »Esterkine pesmi«

1

Dva tedna sta minila. Polovica septembra. Zlato obdobje je pričelo. Meja je oživela. Tihotapci neutrudno hitijo. Nekatera krdela hodijo čez mejo trikrat na teden. Le jaz se še vedno skrivam. Te dni preživljam v samotni ter mnogo spim. Zvečer in ponoči pa hodim skrivaj v mesto.

Naslednjega dne po spopadu z Alinčukovi mi je Krisa povedal, da so me Alinčukovi ovadili na policiji, češ da sem jih napadel na ulici in obstreliš Alfreda. Streil je lažji — prestreljena meča. Kost je ostala nepoškodovana. Poleg tega sem mu izbil nekoliko sprednjih zob. In še sem izvedel, da me zasleduje policija. Pri urarju Mužanskem je bila preiskava; kajpada brez uspeha, ker ne hodim tja.

Krisa pa pripoveduje po celem mestu, kako je prav za prav bilo pri tem spopadu z Alinčukovi, ko so mi oni zastavili pot. Skoraj vsi fantje so na moji

strani. Bratje Alinčukovi pa si ne upajo poslej na ulico, ker se jim fantje v brk posmehujejo. Krisa in Lord sta jim že dvakrat namazala vrata z blatom, kar se navadno dela dekletom, ki jih fantje črtijo.

Nekajkrat sem se že sestel z Lordom, Kometom, Julkom in Petrikom. Fantje me imajo zelo radi. Ponujajo mi denar ter svetujejo dobra skrivališča. Do srca sem ganjen. Doslej nisem vedel, da imam toliko odkritosrčnih prijateljev. Nekoč mi je Krisa dejal:

»Ti, čuj, če bi se le primerilo, da bi te policija zajela, se nikar ne upiraj. Razumeš? Če bi te zaprli, se bom zavzel zate. Našli bomo denar, če bo treba tudi za advokata!«

Ne da bi se zmenil, da je izdana za menojo tiralica, sem šel v tem času že trikrat čez mejo. Sodeloval sem z divjaki. Ti se ne bojijo delati z menoj. Razen Krisa pa nihče ne ve za moje skrivališče. Večkrat spi Krisa z menoj na skednju, da bi mi pomagal preganjati dolgčas. Tudi pri Kališankovih sem že bil dvakrat, vendar pa nisem tam spal.

Neprestano skrivanje na skednju me je pričelo dražiti. Ko takole sam sedim v dolgih dneh na skednju, me obhajajo bedaste misli. Večkrat se oglaš v meni želja, da bi postreljal vse Alinčuke ter se nato sam javil na policiji. Največ pa mišlim na Felo. V glavnem takrat, ko se zmrachi. Smejim se in se glasno z njo razgovarjam. Ali mar blaznim? Pijem pa čedalje več in več. Spirit lokam kot vodko, vodko kot pivo — a pivo kot vodo. In

vendar se ne morem napiti do onemoglosti. Sicer pa vem, da bi kaj takega bilo silno nevarno. Edino Krisa me včasih nekoliko razvedri. Saj ne vem, kako bi se mu za vse dobrote oddolžil...

Nekega dne mi je naročil Krisa, da bi me rad videl Jožef Trofida. Rekel sem mu, naj me ob desetih zvečer čakata na mostu pri mlinu.

Večer je bil temen. S Kriso sem se prikradel v mesto. Jožef naju je že pričakoval. Krisa se je vrnil v mesto. Z Jožefom pa sva zavila okoli mlina ter legla na breg Isoče. Dolgo sva molčala. Slednjič me je Jožef vprašal:

»Kako živiš?«

»Še gre.«

»Ne pojdeš odtod?«

»Toda kam?«

»K mojim sorodnikom na podeželje. Če hočeš, te pospreim tja.«

»Ne. Nočem. Umrl bi v dolgočasju.«

Spet molčiva. In znova povzame Jožef:

»Daj mi roko!«

Stiska mi desnico in drhte pravi: »Hvala ti!«

»Zakaj vendar?«

»Za Alinčuka. Poslej ga vsi gledajo ko psa.«

»Žal mi je, da ga nisem ubil!«

»Nikar ne obžaluj! Tako je pametneje.«

In zopet daljši molk. Potem se obrnem k njemu:

»In kaj ti misliš? Mar ne boš vodil krdela?«

(Dalje.)

Sport

Visoka zmaga Železničarjevih atletov

V PRVENSTVU MARIBORA SO NABRALI 85 TOČK, RAPID 33, MARATON 30

Od petka do nedelje se je odigravalo na stadionu SK Železničarja atletsko prvenstvo poedincev mesta Maribora, na katerem je sodelovalo 35 atletov treh mariborskih klubov. Tako na udeležbo kakor na rezultate je brez dvoma precej vplivalo jako neugodno vreme, vendar so rezultati kljub temu jako zadovoljivi. Železničarjevi atleti so odnesli absolutno zmago s 85 točkami pred Rapidom s 33 in Maratonom s 30. Spored se je razvijal tako-le:

Troskok: 1. Zorko (Z) 12,71; 2. Meteljko (Z) 12,43; 3. Serneck (M) 12,0.
Met kladiva: 1. Gujznik (Z) 41,50; 2. Hlade (Z) 31,88; 3. Smerdel (M) 28,91.
110 m zapreke: 1. Lužnik (M) 18,5; 2. Gregorovič (Z) 19,3.
Skok v višino: 1. Zorko (Z) 170; 2. Lužnik (M) 170; 3. Gregorovič (Z) 165; 4. Benedičič (M) 155.

28. julija 1940 ob 8.30.

Skok v daljavo: 1. Zorko (Z) 6,13 (s prestopom 6,86); 2. Stranič (Z) 6,09; 3. Leban (Z) 5,97; 4. Meteljko (Z) 5,66.
Skok s palico: 1. Smerdel (M) 3,30; 2. Oroszy (R) 3,21.
200 m: 1. Badl (R) 24,2; 2. Gracijanski (Z) 24,5; 3. Hrovatin (Z) 25,5.
1500 m: 1. Schmiederer (R) 4,20 2/5; 2. Muraus (Z) 4,31 2/5; 3. Robič (M) 4,55 3/5.
Met kopja: 1. Gregorovič (Z) 44,45; 2. Meteljko (Z) 43,37; 3. Lužnik (M) 43,30.
Tek 10.000 m: 1. Sibirec (Z) 37,22; 2. Marhel (M) 38,24 2/5.
Stafeta 4x100 m: 1. Železničar 46,5 (Hrovatin, Zorko, Stranič, Gracijanski); 2. Rapid 47,8 (Less, Fischbach, Bezjak, Badl).

26. julija 1940 ob 18.

800 m: 1. Muraus (Z) 2,03; 2. Fischbach (R) 2:20,8; 3. Gregorovič (Z).
5000 m: 1. Krepil (M) 16,36 2/5; 2. Schmiederer (R) 17,40 3/5; 3. Stojšek (M) 18,26 2/5; 4. Kangler (Z) 19,43.

27. julija 1940 ob 16.

100 m: 1. Badl (R) 11,8; 2. Gracijanski (Z) 11,8; 3. Hrovatin (Z) 11,9; 4. Less (R) 11,9; 5. Fischbach (R); 6. Wolfi (R).
Met kroglice: 1. Zorko (Z) 12,85; 2. Lužnik (M) 12,48; 3. Gregorovič (Z) 11,97.
400 m: 1. Muraus (Z) 55,0; 2. Badl (R) 57,0; 3. Serneck (M) 58,2.

Dve gostovanji Železničarjevih nogometašev

Čeprav smo v dobi uradnega letnega odmora, je SK Železničar v nedeljo vendarle gostoval z dvema mladima enajstoricama v Ptuj in Čakovcu, ki sta se obe vrnili s tesnim porazom. V Ptuj je nastopilo kombinirano juniorsko moštvo proti tamošnji Dravi, tekma se je končala s 4:5 (3:4) v korist domačega moštva. Subjuniorji pa so po lepem uspehu na Jesenicah igrali v Čakovcu proti ČSK,

kjer so podlegli z 1:2. Kakor smo izvedeli, bo SK Železničar tudi v nedeljo, 4. avgusta, nastopil s svojimi nogometaši izven Maribora. Klub bo priredil večji izlet v Mursko Soboto, ki bo zvezan z gostovanjem nogometašev. Predvidoma bosta nastopila dva teama, prvo moštvo ter seniorji ali pa mladima. V vseh igrah bo postavil nasprotna moštva SK Mura iz Murske Sobote.

Interni teniški turnir ISSK Maribora

Včeraj se je pričel na igriščih ISSK Maribora v Ljudskem vrtu interni klubski turnir v svrhu sestave letošnje klubske rangliste. Ker igrajo igralci vsak z vsakim na točke, je pripuščenih v konkurenco le 10 najboljših, ker bi sicer tekmovalje predolgo trajalo. Predvidoma se bo konkurenca zaključila še tekom tega tedna.

ležba je bila šibka, vreme nepovoljno, kljub temu pa so bili doseženi nekateri prav dobri rezultati. Košir Zmago (Planina) je izboljšal Kotnikov državni rekord na 3000 m za 4 desetinke sekunde na 8:56, dve uri sta kazali celo še boljši čas. Omeniti je treba še čas Račiča (Ilirija) na 200 m s handicapom, rabil je 22,9, dočim je Oberšek (Ilirija) v teku na 500 m s handicapom rabil 1:08,8.

NOGOMET V CELJU IN JESENICAH

Olimp—Svoboda (Lj) 7:2 (4:1)
 Celjski Olimp je zaslužen porazil ljubljansko Svobodo v prijateljski tekmi, vendar je malo previsoki rezultat treba pripisati predvsem okolnosti, da je bil vratar

gostov poškodovan že pri prvem голу. Olimp je pri tej priliki izgubil Catra. Bratstvo—Jadran 5:1 (2:1)

s Plavalno ligaško prvenstvo se je v soboto nadaljevalo v Zagrebu s srečanjem ZPK—Ilirija, ki so ga Ljubljancani sigurno odločili v svojo korist s 70:39 točkam. V waterpolu so Ilirijani izgubili z 2:4 (1:1). s Sušak—Budimpešta v plavanju. Suška Viktorija je priredila plavalni dvoboj proti močni reprezentanci Budimpešte. Madžarski plavalci so odnesli vsa prva mesta razen v stafeti 3x100 m prosto in 4x200 m prosto, kjer je zmagala Viktorija s časoma 3:07,3 in 9:32. Obe tekmi v waterpolu so Madžari dobili s 4:3 in 7:2.

s Zagrebški SK Železničar je zmagal tudi v drugi kvalifikacijski tekmi za vstop v hrvatsko ligo nad Gradjskim (Požega) s 4:1 ter se tako plasiral v finale z Orientom (Sušak). s Medmestna nogometna tekma Varaždin—Zagreb je prinesla presenetljivo zmago Varaždinom s 4:2 (2:2). s Finske igre mesto Olimpiade 1940 so priredili Finci v Helsinkih. Med prav dobrimi rezultati je treba zlasti omeniti uspeh Mati Jarvinena v metu kopja. Dosegel je daljavo 75,65 m. Prisostvovalo je 30.000 gledalcev.

Drobne novice

o Društvo za podporo tuberkuloznih otrok v »Smrečinah«, sanatorij Topolšica, priredi v nedeljo 4. avgusta ob 14. uri javno tombolo na travniku nasproti gasilskega doma v Topolšici. Čisti dobiček tombole je namenjen za podporo in zdravljenje ubogih tuberkuloznih otrok v drž. zdravilišču Topolšica. Skupna vrednost dobikov znaša 17.000 din. Med tombolo igra godba »Zarja« iz Soštanja. Za dobre jestvine in pijačo kakor tudi za zabavo skrbi gasilska četa Topolšica.

o Utonil je v Muri sluga v soboški banovinski bolnišnici Ivan Vučko. Zaželel si je kopanja v Muri, da bi se malo ohladil. Zena ga je nagovarjala, naj ne hodi, vendar je zmagala njegova želja. Utonil je takoj, ko je začel plavati. Pomočnik je bil priljubljen pri bolnikih soboške bolnišnice in pri vseh, ki so ga poznali. V službi se je že dobro spoznal ter se marsičesa naučil, saj so ga nekateri prav zato nazivali »doktor Vučko«. Poročil se je šele lansko leto.

o Prekmurska nedelja je minula tokrat v znamenju cerkvenih slavnosti. V vasi Lipovci so imeli tri nove maše z velikim številom povablencev. V Bakovcih pa je bila tradicionalna »Anina buča« (proščenje) v zvezi z zlato mašo g. Vinceta Keresturija. o Za možem še žena v smrti. V Oplotnici je pred dnevi nenadoma za kapjo umrl trgovec Anton Mautner. Zena tega udarca ni mogla preboleti. Zato je vzela samokres in se ustrelila.

o V Framu se je obesil v nekem sadovnjaku 72 letni preužitkar Ivan Kolar. o Smrtna nesreča žagarja. V Oplotnici je na neki žagi dolg vzvod udaril 48 letnega žagarja Antona Kapla z Lačne gore. Udarec je bil tako silen, da je žagar kmalu po nesreči izdihnil. o Vlak povozil konja in voznika. Med postajama Soštanj—Smartno ob Paki je velenjski tovorni vlak usmrtil posestnika Martina Stropnika iz Metleč pri Topolšici in njegovega konja. Voznik in konj sta bila na progi na mestu mrtva.

o Obrtniškim združenjem, ki se nahajajo v likvidaciji, odnosno ki so že likvidirale se javlja, da je kr. banska uprava kot zbornična nadzorna oblast preklcala sejo obrtnega odseka TOI, ki bi se imela vršiti danes, z namenom, da sklepa o razpustitvi in reorganizaciji obrtniških združenj, ki jih je svojčas odredil g. Ivan Ogrin ter da aktivira delo obrtnega odseka. n Dvoglavem oiroka je rodila v okolici Zaječara 20 letna kmelica Ljubica Floričeva. Porod je bil tri mesece pred normalnim potekom. Novorojenček je imel dve popolnoma razviti glavi. Nenavadni zdravniški fenomen je živel 24 ur in zbudil pri vaščanih mnogo razburjenja.

n Tragedija Trboveljčanke v Zagrebu. V zagrebški periferiji je neki šofer zaklal svojo izvoljenko Jožefo Crelnikovo iz Trbovelj. Nesrečnica je kmalu po prevozu v bolnišnico izdihnila; ubijalca so že oretirali. Zločin je povzročila ljubosumnost.

Darujte za Sokolski dom!

PLAŠLJIVI PACIENT
 Zobozdravnik je odprl vrata v čakalnico in dejal:
 — Naslednji, prosim!
 V čakalnici je bilo vse tiho. Nihče se ni zganil. Tedaj je vstala energična ženska, stopila za zdravnikom v ordinacijo in dejala:
 — Trije kočniki in dve korenini. Kar ven z njimi. Narkoza je nepotrebna. Nobenih posebnih obzirnosti glede bolečin. Samo energično! In ven z zobmi, brez pomisleka! . . .
 — Bravo! je vzkliknil zdravnik. Takšnega pacienta pa že dolgo nisem imel. To mi imponira. Prosim, vzemite svoj prostor!
 — O, hvala, gospod doktor. Ne gre zame nego za mojega moža, ki sedi prestrašen zunaj . . .

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 80 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Drazbe, prokljcl. dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računalo dvojnó. Oglasi davak za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga le vnoslati v pisnu skupa! z naročilom ali na po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. — Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din.

SLUŽBO DOBI
 Čista ZDRAVA KUCHARICA ki lepo sobe pospravlja in zna likati. se takoj sprejme. Maistrova 11. Tezno. 5865-2
 Sprejme se **SERVIRKA** takoj. Naslov v ogl. odd. »Večernika«, 5866-2

Hotel „Slavija“
 RAB
 Na najlepšem mestu ob morski obali. Prvorazredna kuhinja. Kompletni pension od 70.— do 85.— din skupno s taksami. Informacije daje direkcija hotela brezplačno.

STANOVANJE ODDA
 STANOVANJE
 4 sobno, popolnoma na novo urejeno, z vsem komfortom, kopalnico in sobo za služkinjo se takoj odda. Vprašati v trgovini Oset. Glavni trg 23. 5833-5

Oddam **2 STANOVANJI** centralni, sončni, Pobrežka c. 13. 5854-5

RDEČO ALI INKARNATNO DETELJO in repno seme za jesensko setev je dobili pri Kmetijski družbi, Meljska c. 12. 5858-13

PREHRANA
 DVE OSEBI se sprejmeta na hrano. Lopič Mlinska 9-II. 5860-7

OBRT - TRGOVINA
 GONILNI JERMENI ZA POGON MLATILNIC se dobijo pri **IVANU KRAVOSU** Maribor, Aleksandrova cesta. Telefon 22-57. 5696-13

IZGUBLJENO
 ČRNA OČALA od zdravnika predpisana, ki so lahko za drugega še škodljiva, sem izgubil. Oddati jih je v oglas oddelku »Večernika« v Mariboru, proti nagradi. 5724-27

TRISOBNO STANOVANJE z vsem komfortom v najlepši centralni legi mesta Celja in lokal, svetel v lepi legi, nasproti kolodvoru, zelo prostoren, se takoj odda proti zmerni najemni. Dopise pošlati na upravo »Večernika« v Celju pod »Stanovanje«. 5863-5

avto-prevoznika
 se obrnite na avto prevoznisko podjetje **Franjo Šnuderl v Sv. Jakobu v Slov. goricah, telefon 4.** Prevzemajo se prevozi po celi državi

Ne čakajte zadnjega dne
 Oddajte velike in male oglase za sobotno številko **že danes** ●

KERAMIKA
 Hišni posestniki in najemniki, pregledjte Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči. — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

SOBO ODDA
 OPREMLJENA SOBA s posebnim vhom se odda. Gregorčičeva 8-II. 5862-8

RAZNO
 Iščem **GOSTILNO** ali bife na račun, Kavcije zmožna. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 5859-28

POUK
 ITALIJANŠČINA NEMŠČINA, FRANCOŠČINA po hakli, hitri metgdi, individualen pouk. Zajamčen uspeh Gregorčičeva 3. prtl., desno (nasproti realke). 5861-21

ASVROLOŠKA SPECIALIST KA MME. FELICITAS sprejema na pos.šno željo samo do 2. avgusta, Sodna ul. 26-III, 8. 5861-28

Aka
 želite oglaševati, pokličite telefon:

25-67

Širite „Večernik“!
 Naznanjamo žalostno vest, da je dne 28. julija preminul gospod
Ivan Drevenšek
 Pogreb dragege pokojnika bo v torek, 30. julija, ob 15.30. uri iz mrtvašnice na Pobrežju.
 Maribor, 29. julija 1940.
 Zalujoči sin in rodbina Sipoš.